

St.-Kruis-Winkel 1.197.

1. u.az dunderš nē ste.kfō.gēl zin zē.n zē sXu.
2. mē.ə vrint - ə.z dē blumn gōəŋ gi.tn
3. nōc. spī.ānē zē nēmi.ər uf me. mafīn
4. spaŋn ə.s la.stəX wīerk
5. up da sXe.p kre.gē zē bēsXēmēl bryet
6. dēn tēmērmān e. nē splā.əntēr ɪ zēnē vīgērē
7. dē sXīpēr lētēgē zēn lē.əpn af
8. iən di fabrikē - ə.stēr nits tē zin
9. kumd i.r mēŋ kf.āndēkē - of : ki.ntfēn - gōr.
10. bō.əs - ta.pt ū.nš firr pī.ēntēm birr | pī.ntfēs |
11. brēŋd əns twi.ə kilō krikn | krikskēs |
12. sē mejaldērs Xōvē.vn drē.ɪ. litērs wēn Δ.tXē-drōŋkn
13. ɛ dri.əgdēgē nōr mē. me. nē kni.əplē
14. kē zē.ə kni.ŋ gēzin
15. ɣastnō.vn ēn wō.r ni fe.lē nēmīr gēvīrt
16. k̄bēm blē.ə dak me.jā.ldēr ni me.gēgōən əm bēn
17. kēn zētēkriek ni Xēdō.ə zī.ēlē vēnt - of : Xēdō.ən yert
18. wije.tnt Xēdō.ən - dēn di.n. ditər a.fkū.mt
19. əŋ kubē - ku.bēnēttn - nē ku.bējō.gre
20. ən matšē - sXō.ɔ. - ē wē.ə - nē mē.əs (*komt onder water, voor hooi*) - tyēfrēsbrīyēt - ē wī.ərē - nē pē.ɟ - nē zō.mērvō.glē - vli.ēndrē (*jongeren*)
21. dēn di.n de. Xī.əl - of : di vēmte. Xī.əl dē wē.ərilt fē.Xtn
22. ksəl ɔ pē.ərlikēs Xē.vēn
23. ēŋēld.ənt - du fe.l ɔ.ɔ sXe.pn a.fbre.kn
24. ije. fēzle.vēnēkir əm be.tē gēkre:m
25. ge.f mē twi.ə bri.ə sti:ən - bri:ərē - dē bri.ətstē
26. da stā.mbe.lt stō.tēr nīmīr
27. di vēind e.jē le.vē glēk nē gry.əŋn i:ərē
28. lysifē.ər ə.z m dne.mēl ni Xēble.vn
29. dē sXō.lkī.əndērz - of : sXō.ljū.ənz ə. me.tē mi.əstēr nōr dē zi.ə gēwest
30. kēŋ kanē tu.X ni kumēn iər dak Xri.ə bēn
31. dē bi.əstn drī.ŋkē gē.ərēn lē.zēmēldrī.ŋkn
32. ɛ kō.ni Xōc wī.ərkn ije. kē.lpē.nē
33. ste.k nēkir nē ste.l m di.m bēs.mē
34. ni.ə mētē ke.gēlš ə wōrtēr nēmīr gēspelt
35. ɛ.la. kē u. dl twi kirē gēropm
36. di pī.ər nēs ni rē.pē dēr zī.ət nōX nē wī.ətē kērn m
37. zē zēn wē.X nōr tlā.ənt
38. zē. əm i.əst sē gē.əld ə.ɪ.pn ɔpdun
39. ɛ zalt nu.ɪ - of : nu.ɪt (*klemtoon*) - ni fērē brēŋn
40. zēs tnē.lft fan ər mē.ɪ.kwet
41. dē vēnt mu sē wē.f (*plat*) - of : sēn vrō.ə - bēsXērmēn
42. iēn dē sXē.lde zwēmēn əs Xēvu.ərlek y:ər
43. ijez i.ərg - of : astrantŋ - umdat ɛ strēk zēs
44. wāldēr mu.əmə dōr tnē.ɪft fan ən - ēŋ galdēr tnā.ndērēn ə.ɪft
45. ə.ɪp nēkir da - of : di bē.d ɔpē.fn
46. ū.nzē mētsēr ə.sy.ɪ vē.ɟ ɔf ə vī.ərkn - of : uf nē stīr
47. zē sprīŋn um tfy.ərst fōr ə wētspēl
48. dim by.əmkwī.əkēr zal dēm by.əm afī.ēntn
49. du.tē vē.nstēr i.əst nēkir tu
50. t̄bāŋi.ēntē klē.pē vōr dē vruXmē.sē - dyēXmē.sē - tluf (*weekd.*) - dē wēpsērs (*zond.*)
51. əm (bēt)spēr.ə - pā.ər.ək - nēm bō.ɪram bri:ən - mē.š bri:ən
52. dē suldo.ətn ən da wē.f ər u.ər a.fXēsne.jn
53. zē vōdēr - of : vōdērē - e.jēm zēs jō.ər lō.ətnōr tsXō.əlē gūən
54. kēt əm a.fXēr.ə vā zy. lō.ətē laststē:ən twōstēr tē gōən
55. vu.lē vē.əzn zi.jē lasti.r ni fe.lē
56. ərdnē pu.tn ən zēni fe.lē wē.ərt
57. dōr.vēpū.əlē stō m dnērt
58. iē mōrt zēt nuX tē ka.yt um tē ku.ətslēn (*kinderspel*)
59. di kē.əsē gē. nōg əŋ klō.ərē lā.Xt e.
60. ɛ trōkt an da pē.ərt sē.ə stērt
61. di.n tēt kwāmdē galdēr i.r a.lē jō.ərno.r dē kl.ərēmāsē
62. dē pu.əŋtēr zē.ita ū.nzi.ərē vōlmukt əs
63. gē za.X mē wēl mōr gē sprak tē.ə mē. ni
64. dē zwu.lmsl.əlēn - of : sa.ln - wē.rē gō kum:
65. gō.ə vandū.ə ni kō.ərtn
66. e.tn zyēk Xī.ərē kō.əs
67. zē. mōtō.r - of : mōtō.r - əs kapōt - ɛ lī.əl fa.stē - of : ɛ zī.ət slōt - of : ɛ zī.ət fōrzūŋkēn
68. tē. nē wu.ərmen da.Xēwē.st iən tēs nē za.Xtn ɔ.vnt
69. da manēkē lyēp plē.tsbō.ərēvuts
70. tər.ə. əm bu.st m di kanē
71. kwī.əldēgē datē faktōr - of : datēm bō.ɟ - nēm bri.f brū.Xt
72. kē pē.n ɔr mēn zērtē
73. kanē - of : kōnē - mē Xī.ə kuntrō.ər mē.ɪ.nsn umēgū.ən
74. a.Xtēr tsXu.f spanēmē tpe.ərt m dni.vē kērē
75. kē wā kōrsēs fa vō.r dnun a.ɟ
76. dē zō.nē vān dē kō.nīŋk e.jy.ək sōldō.ət Xēwē.st
77. wē.tē (gē) - of : gai (*Terdonk*) gr.əm pē.lēmō.kēr wō.ŋ:
78. di ry.əzn ə lāŋē dyērns
79. kXēly.əvēr nitē kly.ətē vān - of : nit fan
80. da ki.ntfē waz dy.ət ɪr dā.nzt ku.stn dyōpm
81. zēn y.ərēn ɛn zēn y.ə ly.əpm
82. ər du.Xtērkn ə.s mē.jē mā.ndēkēnōr dēm bu:š brō.mbe.zn gōn trē.kn
83. tēr ə.z ən spā.ɪrt Δti li:ərē
84. ɪ zē.tēgē zēm bak.ɔz ɔ.ɪpm - of : zēŋ kē.l ɔ.ɪpm
85. tfu.ɟk ən zō.Xt andērs ni uf Xē.ɪld ēŋ gut
86. əldērē mū.nt ə.z dry.əgē vān and.ə.st
87. di strō.ətē lyēp krum - tē nēn umwēX lā.stō.ərē
88. ku.Xtēn tru.mēlkē vōr dē kl.ē.ən
89. dē gi.əŋnbu.k ə.s Xēstōrvē vāŋ: kΔ.st iēn tē sl.əkkn
90. zē litfē wō.ər - of : wō.ɪs (*jonger*) ku.ɪt ə gut
91. iēn dē sXōc. ə.zd bē.st
92. nē sXΔtēr mō Xu kō.ə mi.ək.ɪn
93. zuk nēkir nōr - of : a.Xtēr - mē.ən ut
94. kwe.t ni (of : kwe.tēkriek ni) wōr dak əmu Xō.ə zūkn

95. nə kulə kəldər æs Xu. fər t̪bir
 96. kmust u.səmbly.t̪rɪkn um tə vɔrkly.kn
 97. kmu rəstə.tn m də stɑ:l vu:rn
 98. məm brurə was mu.
 99. də mə-lkbu.r du. əŋ grytə r̪.nde
 100. di kɪrə'mælk æz dɑn ɛ zɪɔp - zæntɾæmɛ-w.ɛrə
 101. wɪldər zun dɪ pɛt k̪.ə vɛ.əln ɔp ən y.rə
 102. ɪjæ.z ɔp sɛm pɔr.ntʃən - of tæ nə zy.stn-səky:r
 103. ɛ kum nu.rɪ Xi məny.tʃən tlu.ətə
 104. m itɔldn zəndər brɛrgən di vi.r spu.ən
 105. dɑrfdə gɛ - of : gɑ.i (Ter Donk) dər ɔp du.ən
 106. f̪əm by.əm f̪ɪnz ə stɪ.ək fɑn də brɛ.gə - of : brɛ.ə (Ter Donk) gɛvɔ.ərɪn
 107. gə mut ũns fɔlnəkɪə kɔr.mə kɔ:rn
 108. ɪjæ.s fɑ lɔ.və gəkumə mɛ. nə g̪. p̪.ɪk | bɔr.zə |
 109. di dɔr æz ɔt̪ buknənɔ.t Xəmukt - of : ɪən dəm bu.k - tæ əm bɔr.knə dɔrə
 110. ə gɛtrɔ.y wɛ.f mu kɔ.ənu.ən
 111. kə ɪr gæ.s Xəzɪ.t mur tə wu.əs Xi gu. su.ət
 112. dəm brɔr.ər zæ.Xtɑt nu.X tə di.r æz um tə bɑ.ən
 113. bɑkn - ɪk̪ bɑkɔ - gɛ bɑkt - jɛ.(i) bɑkt - bɑktɛ - ɪbɑkɔmɛ (= wij bakken) - ɪk̪ bɑktɛgən - gɛ bɑktɛgən - jɛ.i bɑktɛgən - ɪbɑktɛgɛmɛ (wij bakten) - ɪjæmɛ gɛbɑkən
 114. bɪn - ɪk̪ bɪ. - gɛ bɪt - jɛ.i bɪt - ɪbɪmɛ (= wij bidden) - ɪk̪ bɔr.ə - kə gɛbɔ.ən - b̪.ə zə zɛldər yɔk -
 115. tæ. ə klæ.ntʃə mɔr tæ. ə fɛ.ntʃən
 116. gə kɔ.d ɪr æ.ərs krɛ.gən ɔp də mɔrt
 117. ɪjɛ. Xɛzɛ.ɪtɑt ɛ ɔp mɛ. zɑl pæ.zn
 118. t̪mæ.sə zɛ.ɪtɑt ɛ gɛl.k ɔ.
 119. t(ər) wu.ərə vɛ.f prɛ.zn
 120. ũndər dɪ.n ɪk̪.lɛ.ərɪ lɪ.ən dər vɛ.l ɪk̪.r̪s
 121. twu.ətər zɑ Xɔŋ kɔ.kɪ - tko.kt al
 122. tɔjæ.s nɔXrunə t̪næ.s nɔ mɔ ræ.s Xəmɔ.t
 123. mɑ.ənɛ.zə mɔkə zə mɛ də dɔr.rə vɑn ən a.ɪ
 124. dɑ by.əmɛkə zɑltər mu.lɛkɔ.ə gru.ən
 125. də pɑ.stər ɛ. Xu. wɛn
 126. də dɔr.tʃ(ərs) - of : dɔr.tn (minachtend) æn ũnz ɔr.jɔr.z ɑ.fXɔbr̪.ɪnt
 127. də mɛlk spɪɛt ɔtə ku. ɔrn ɔr
 128. də ku.stər lɛ. fɔr də prɛsɛ.si | krɔ.sn |
 129. də trɛ.mə vɑn də kɔr.tɔwɔ.ənɛ - of : krɔ. - wɔ.ənɛ - bɛ.ə vɑn tXɔwɪ.əXtə
 130. sɔmɛgə mɛ.nɛ sɛnɔtə lɛ.j ɛldɛrnɔ.zə
 131. zæn æm zwɑrt æm blɔr.y Xɛslɛ.gən
 132. də sɔr.s æ.s wɑ flɔr.j
 133. də sni.ə lɪ.əXtɪ.əkə
 134. tæ.z ən ɪ.əwə lɛ.n dɑk ɔ gɛzɪn ə.
 135. nɪpy.ɔrtə wɔr.rd nɔ ɔŋ gy.lə nɪ.və stɑt
 136. du.n - ɪk̪ dɪt - gɛ dɪdnt - ɛ dɪt - ɪdumɛt - galdər dɪdnt - zɛldər dɪnt - ɪk̪ dɛ.ənt - gɛ dɛ.ət - jɛ.ɪ dɛ.ət - ɪdɛ.əmət - galdər dɛ.rt - zaldər dɛ.ət - dɛ.əkɪk̪ dɑ - dɛ.əntɛ mɔr - d̪.ɪnznt mɔrn dɛ.m
 137. dy.pɪ - dyɛpkli.ət - dyɛpf̪.ɪntə
 138. dɛ.sXən - ɛ dɛ.st - ɛ dɛ.stɛgən - ɛ ɛ Xɛdɛ.sXən
 139. bɪ.əŋɪ - ɪk̪ bɪ.əndə - gɛ bɪ.ənt - ɪ bɪ.ənt - ɪbɪ.əndɛmɛ - galdər bɪ.ənt - zɛldər bɪ.əndn - bɪ.əntɪ.jɑ.ɪ (nadruk op hij) - bɪ.əntɛ - (is het binden dat hij doet?) - b̪.ɪntɛ - of : b̪.ɪntɪ.jɑ.ɪ (zelfde onderscheid) - kə gɛb̪.ɪndn
 140. Locale landmɑtɛn : ə ru. æs fɪr stɑ.p (lang) = 3,73 m² × 3,73 - ə gɛmɛt = 300 r. - ən ɔlf Xəmɛt - twi.ə gɛmɛ.tə
 141. Waternɑmɛn : də gry.ətə vu.ɔrt - də 'murvuɔrt - d̪nɑ.ən'æ.ənt - trɔstɛ.nɛ Xɛlɪɛt - nə stry.əm.grɑXt - də wɑ.l - də murkɛs (lage plaats met veel grachten) - də 'murpɛ.tn (oude turfputten)

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is wɪ.rɪk̪lə

De inwoners heeten wɪnkɛlsXə

Hun bijnaam is sXi.əwɛkɔ.kɛrs; Wachtebeke zegt ook: tæ.z ɪ.ə vɑm but̪ bɛlɛ.ft (nl. Winkelsche uitdrukking voor *zeer beleefd*; bot is te W. dus = zeer; elders = onbeleefd; v. daar de woordspeling). Te Winkel zegt men voor die van Mendonk: pu.lɪkstry.əpɔrs, voor die van Zaffelare: sɑfɛlɔr.sXə bɔ.tɛɑ.kn; voor die van Desteldonk: dɛ.stɛldɪŋksXə trɪ.tɔrs (omdat zij veel appelmoes maken); voor die van Zelzate: zɛ.lzɔ.ətsXə pulkɑ.i.ərɪn; voor die van Mendonk wordt gezongen: mæ.ndũ.ɪk - spræ.ndũ.ɪk | kɪr̪kə zũ.ndər wɛ.zɔrs | smæ.t sũ.ndər ɛ.zɔrs | bɑ.kɛrsũ.ndər bry.ət | Xɪl mæ.ndũ.ɪk æz my.ət | ɔ. wɪnkɛl nɪ XɛsXɛtn | mændũ.ɪk ən ɔ. Xi.ən ɛ.tn | ɔ. wɪnkɛl nɪ Xɛpɪ.st | mændũ.ɪk ən ɔ. Xi.ə gr.ɛst |

Aantal inwoners op 31-12-30: 1.893.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn: tɔrɔp - de 'wɪ.sXɛ. (vierwegenpunt) - də mɪən'æ.ə - də grunə strɔ.ətə - tstrɔp - tspɔ.nə'vɛ.ər (Spanjaardenvaar) - tfort (off.: Roodenhuize, nu gedeeltel. bij Gent) - tstry.ən dɑrp (Zuid Tragel) - tɛrdũ.ɪk - də bɛ.rstrɔ.ətə (Burgstraat) - də kɔpɛtɔldə (off.: Kwade betalingstraat) - tsmaldũ.ɪk - t̪brɛ'dũ.ɪk - rɛs'tɛnə; het dialect van rɛs'tɛnə wijkt af in de richting van het Zelzaatsch, bv. met het gebruik van y.ər (hoor!); ook Ter Donk wijkt af van het overige Winkel: zie vbb. in den tekst. Er wordt noch Fransch noch algemeen beschaafd gesproken.

De grootste helft van de bevolking bestaat uit landbouwers, de kleinere helft uit werklieden die in de fabrieken langs het kanaal Gent-Terneuzen arbeiden.

Zegslieden. 1. Van de Voorde Cyriel; 27 j.; hier geboren; landbouwer; heeft steeds hier verbleven; V. en M. beiden van hier; spreekt steeds zijn dialect.

2. Waelput Stefaan; 26 j.; hier geboren; schrijnwerker; heeft meest op Ter Donk gewoond; V. en M. beiden van hier; spreekt te Winkel zijn dialect.

3. Van Waes Theofiel; 26 j.; hier geboren; landbouwer; heeft steeds hier (gehucht Rosteyne) verbleven; V. en M. beiden van Rosteyne; spreekt gewoonlijk dialect.